

Intro til gudstjenesten:

Denne søndagen har det kjedelige navnet: 7. søndag etter pinse, men innholdet i denne gudstjenesten – er avsløringen av en grusom sannhet. Sannheten om virkeligheten. For dagens budskap fra Bibelen er beskrivelse av den virkeligste virkelighet. Slik er det, ikke forvent noe annet. Ikke tenk at Gud fikser alt på et blunk, for han har langtidsplaner med oss og med verden. Han er mer tålmodig enn vi liker å tro.

La oss først høre fra Gamle testamentet:

Det står skrevet hos profeten Amos 7, (7-15)

7 Dette viste han meg:

Se, Herren sto på en loddrett mur,
i hånden hadde han et blylodd.

8 Herren sa til meg:

«Hva ser du, Amos?»

Jeg svarte: «Et blylodd.»

Da sa Herren: «Se, jeg senker loddet
midt i Israel, mitt folk.

Jeg vil ikke lenger bære over med det.

9 Isaks offerhauger skal legges øde
og Israels helligdommer i ruiner.

Jeg vil reise meg med sverd mot Jeroboams hus.»

10 Amasja, presten i Betel, sendte bud til Jeroboam,
Israels konge:

Amos har fått i stand en sammensvergelse mot deg
midt i Israels hus. Landet kan ikke tåle alle ordene
hans. 11 For Amos sier:

«Jeroboam skal dø for sverd
og Israel drives i eksil,
bort fra sitt land.»

12 Siden sa Amasja til Amos:

Du seer, gå din vei, kom deg av sted til Juda!
Der kan du spise ditt brød,
der kan du profetere.

13 I Betel får du ikke lenger profetere,
for det er en kongelig helligdom,
et rikstempel.

14 Da tok Amos til orde og sa til Amasja:

Ikke er jeg profet og ikke profetdisippel.
Jeg holder husdyr og dyrker fiken.

15 Men Herren tok meg bort fra saueflokken,
og Herren sa til meg:

«Gå og tal profetord til mitt folk Israel!»

Slik lyder Herrens ord

Intro to the service:

This Sunday has the boring name: 7th Sunday after Pentecost, but the content of this service - is the revelation of a cruel truth. The truth about reality. For today's message from the Bible is a description of the most real reality. That's how the human world is, do not expect anything else. Do not think that God fixes everything in no time, because he has long-term plans with us and with the world. He is more patient than we like to think.

Let us first hear from the Old Testament:

A reading from Amos 7:7-15

7 This is what [the Lord God] showed me: the Lord was standing beside a wall built with a plumb line, with a plumb line in his hand. 8 And the Lord said to me, "Amos, what do you see?" And I said, "A plumb line." Then the Lord said,

"See, I am setting a plumb line
in the midst of my people Israel;
I will never again pass them by;

9 the high places of Isaac shall be made desolate,
and the sanctuaries of Israel shall be laid waste,
and I will rise against the house of Jeroboam
with the sword."

10 Then Amaziah, the priest of Bethel, sent to King Jeroboam of Israel, saying, "Amos has conspired against you in the very center of the house of Israel; the land is not able to bear all his words. 11 For thus Amos has said,

'Jeroboam shall die by the sword,
and Israel must go into exile
away from his land.'

12 And Amaziah said to Amos, "O seer, go, flee away to the land of Judah, earn your bread there, and prophesy there; 13 but never again prophesy at Bethel, for it is the king's sanctuary, and it is a temple of the kingdom."

14 Then Amos answered Amaziah, "I am no prophet, nor a prophet's son; but I am a herdsman, and a dresser of sycamore trees, 15 and the Lord took me from following the flock, and the Lord said to me, 'Go, prophesy to my people Israel.'"

The Word of the Lord

Preken 1. del

Profetene i gamle testamentet var budbærere fra Gud, de prekte etter beste evne slik de forstod budskapet som de fikk fra Gud, men når de advarte folk om at noe grusomt var på veg til å skje, så møtte de ofte stor motstand hos folket og her blir Amos nektet å tale og han ble utvist fra Betel. Men Amos var bare en budbærer og ulykken skjedde, Babylonerne kom og okkuperte landet og førte mange av innbyggerne som fanger til Babylon.

Men Jesus fikk ikke bare Guds ord i drømmer og syner, han var Guds ord og talte på en annen måte enn profetene, fordi han kom fra Gud, kjente Guds vilje og snakket til mennesker slik ingen profet kunne snakke. Men Jesus ble også møtt med motstand og de drepte ham til slutt. Paulus var en av dem som forfulgte de som fremdeles trodde på Jesus, etter Jesus død og oppstandelse. Han reisteland og strand rundt for å sette de kristne i fengsel og han utsatt dem for stor fare, men han kom på bedre tanker og etter hvert ble han en av de viktigste kildene vi har for å forstå Jesu budskap. Men også han ble satt i fengsel og led stor nød fordi han forkynte Jesu budskap.

Så la oss høre fra Paulus

Det står skrevet i Paulus' brev til Efeserne i 1. kapittel (3-14)

- 3 Velsignet er Gud, vår Herre Jesu Kristi Far, han som i Kristus har velsignet oss med all Åndens velsignelse i himmelen.
- 4 I Kristus utvalgte han oss før verdens grunnvoll ble lagt, til å stå for hans ansikt, hellige og uten feil. I kjærlighet
- 5 og etter sin egen gode vilje avgjorde han på forhånd at vi skulle få rett til å være hans barn ved Jesus Kristus,
- 6 til lov og pris for hans herlighet og nåde, som han overøste oss med i ham som han elsker så høyt.
- 7 I ham har vi friheten, kjøpt med hans blod, tilgivelse for syndene. Så rik er Guds nåde,
- 8 som han har latt strømme over oss med all visdom og forstand,
- 9 da han kunngjorde for oss sin viljes mysterium, det han gjerne ville gjøre i ham.
- 10 Han ville fullføre sin frelsesplan i tidens fylde: å sammenfatte alt i Kristus, alt i himmel og på jord i ham.

Sermon Part 1

The Old Testament prophets were messengers from God. They preached to the best of their ability as they understood the message they received from God, but when they warned people that something cruel was about to happen, they often met with great opposition from the people. Here Amos was denied speaking and was expelled from Bethel. But Amos was only a messenger and the accident happened, the Babylonian came and occupied the land and led many of the inhabitants as captives to Babylon.

But Jesus not only received the word of God in dreams and visions, he was the word of God and spoke in a different way than the prophets, because he came from God. He knew the will of God and He spoke to people as no prophet could speak. But Jesus was also met with resistance, and they eventually killed him. Paul was one of those who persecuted those who believed in Jesus, after Jesus' death and resurrection. He traveled around from place to place to put the Christians in prison and he put them in great danger. But he came up with better ideas and eventually he became one of the most important sources we have for understanding Jesus' message. But he too was imprisoned and in great distress because he preached Jesus' message.

So, let us hear from Paul:

A reading from Ephesians 1:3-14

3 Blessed be the God and Father of our Lord Jesus Christ, who has blessed us in Christ with every spiritual blessing in the heavenly places,

4 just as he chose us in Christ before the foundation of the world to be holy and blameless before him in love.

5 He destined us for adoption as his children through Jesus Christ, according to the good pleasure of his will,
6 to the praise of his glorious grace that he freely bestowed on us in the Beloved.

7 In him we have redemption through his blood, the forgiveness of our trespasses, according to the riches of his grace
8 that he lavished on us.

With all wisdom and insight
9 he has made known to us the mystery of his will, according to his good pleasure that he set forth in Christ,
10 as a plan for the fullness of time, to gather up all things in him, things in heaven and things on earth.

11 I ham er også vi blitt arvinger,
vi som på forhånd var bestemt til det
etter Guds forsett,
han som gjennomfører alt
etter sin egen plan og vilje.

12 Slik skulle vi være til lov og pris
for hans herlighet,
vi som alt nå har satt vårt håp
til Kristus.

13 I ham kom også dere til tro
da dere hørte sannhetens ord,
evangeliet om deres frelse.
I ham ble dere merket med seglet:
Den hellige ånd som var lovet oss,

14 han som er pantet på vår arv,
inntil Guds eget folk blir satt fri,
til lov og pris for hans herlighet.

Slik lyder Herrens ord

Preken del 2

Jesus sa det selv: Jeg er veien sannheten og livet. Mange av de som ikke vil tro på evangeliet, vet ikke hva de snakker om. For veien er ikke en hvilken som helst vei, og sannheten er ofte skjult og etter hvert oppdager vi at det også er et mysterium, et under og en egen himmelsk logikk vi må tilregne oss for å virkelig begripe sannheten om evangeliet. Derfor trenger vi informasjon, ledelse og innsikt, for intet menneske kan fatte hva nåde er - uten å kjenne til hva frelseren gjorde for oss, han som kom fra Gud selv og som selv var Gud, og som kaller seg selv veien, sannheten og livet. Jesus Kristus.

Salme før prekenen: 539: Dine løfter er mange

Det hellige evangelium etter Markus i det 6. kapittel (14-29)

14 Kong Herodes fikk høre om Jesus, for navnet hans var nå blitt kjent. Noen sa: «Døperen Johannes er blitt reist opp fra de døde, derfor virker slike krefter i ham.» 15 Andre sa: «Han er Elia.» Og noen sa: «Han er en profet, som en av de gamle profetene.» 16 Men da Herodes hørte det, sa han: «Det er Johannes, som jeg lot halshugge. Han er blitt vekket opp igjen.»

17 Det var denne Herodes som hadde sendt ut folk for å gripe Johannes og hadde kastet ham i fengsel og bundet ham. Dette hadde han gjort på grunn av Herodias, som hadde vært gift med Filip, en bror av Herodes. Henne hadde Herodes giftet seg med, 18 og Johannes hadde sagt til ham: «Det er ikke tillatt for deg å ha din brors kone.»

11 In Christ we have also obtained an inheritance, having been destined according to the purpose of him who accomplishes all things according to his counsel and will,

12 so that we, who were the first to set our hope on Christ, might live for the praise of his glory.

13 In him you also, when you had heard the word of truth, the gospel of your salvation, and had believed in him, were marked with the seal of the promised Holy Spirit;

14 this is the pledge of our inheritance toward redemption as God's own people, to the praise of his glory.

The word of the Lord

Sermon Part 2

Jesus himself said: I am the way, the truth and the life. Many of those who do not want to believe in the gospel, do not have a clue of what they are talking about. For the way is not just any way, and the truth is often hidden and eventually we discover that it is also a mystery, a miracle and a separate heavenly logic we must apply to really understand the truth of the gospel. Therefore we need information, guidance and insight, for no human being can comprehend what grace is - without knowing what the Savior did for us, He who came from God himself and who was God, and called himself the way, the truth and the life. Jesus Christ.

Hymn before the Gospel:

N13 428: Just a closer walk with Thee,

The Holy Gospel according to Mark 6:14-29

14 King Herod heard of [the disciples' preaching,] for Jesus' name had become known. Some were saying, "John the baptizer has been raised from the dead; and for this reason these powers are at work in him." 15 But others said, "It is Elijah." And others said, "It is a prophet, like one of the prophets of old." 16 But when Herod heard of it, he said, "John, whom I beheaded, has been raised."

17 For Herod himself had sent men who arrested John, bound him, and put him in prison on account of Herodias, his brother Philip's wife, because Herod had married her. 18 For John had been telling Herod, "It is not lawful for you to have your brother's wife."

19 Herodias var ute etter Johannes og ville gjerne få ham drept, men hun kunne ikke få satt det igjennom. 20 For Herodes hadde respekt for Johannes; han visste at han var en rettferdig og hellig mann, og holdt sin hånd over ham. Når Herodes hørte ham, ble han urolig og rådvill, men likevel hørte han gjerne på ham.

21 Men så bød det seg en anledning: På fødselsdagen sin holdt Herodes et festmåltid for sine fremste embetsmenn, offiserene og de ledende menn i Galilea. 22 Da kom Herodias' datter inn og danset. Herodes og gjestene ble så betatt at kongen sa til henne: «Be meg om hva du vil, så skal jeg gi deg det.» 23 Han sverget på det og sa: «Hva du enn ber meg om, skal jeg gi deg, om det så er halve kongeriket mitt.» 24 Hun gikk ut og spurte sin mor: «Hva skal jeg be om?» Hun svarte: «Hodet til døperen Johannes.» 25 Straks skyndte hun seg inn til kongen og sa hva hun ønsket: «Jeg vil at du med en gang gir meg hodet til døperen Johannes på et fat.» 26 Da ble kongen dypt bedrøvet, men fordi han hadde sverget, og det mens gjestene hørte på, ville han ikke si nei til henne. 27 Og kongen sendte straks en bødde med ordre om å hente hodet til Johannes. Han dro av sted og halshugget Johannes i fengselet, 28 kom med hodet på et fat og ga det til jenta, og hun ga det til sin mor. 29 Da disiplene hans fikk høre dette, kom de og hentet liket og la det i en grav.

Slik lyder det hellige evangelium

Preken del 3

Dette var nok ingen søtsuppefortelling. Bibelen er en spennende bok. Den forteller om det som skjer, om alminnelige menneskers handlinger, både gode og dårlige. Amos snakket sant da han advarte folket, men de ville ikke høre på ham og jaget ham ut av Betel. Her fikk vi høre om da Johannes døperen sa sannheten, så planla de å drepe ham og Kong Herodes som var den eneste som hadde makten til å si at Johannes kunne drepes, ble lurt av den nye konen som Herodes hadde tatt fra sin egen bror. En grusom fortelling, men en sannhet om hvor grusomme menneskene kan være mot hverandre, og hvor farlig det kan være å si sannheten.

«Ærlighet varer lengst» er et uttrykk jeg lærte da jeg var liten, men noen ganger er det løgnen som vinner over sannheten. Når noen ikke vil høre på det som er sant, så undersøker de ikke, men de jager ut, straffer eller dreper de som forsøker å si sannheten, for de liker ikke sannheten!

19 And Herodias had a grudge against him, and wanted to kill him. But she could not, 20 for Herod feared John, knowing that he was a righteous and holy man, and he protected him. When he heard him, he was greatly perplexed; and yet he liked to listen to him. 21 But an opportunity came when Herod on his birthday gave a banquet for his courtiers and officers and for the leaders of Galilee. 22 When his daughter Herodias came in and danced, she pleased Herod and his guests; and the king said to the girl, "Ask me for whatever you wish, and I will give it." 23 And he solemnly swore to her, "Whatever you ask me, I will give you, even half of my kingdom." 24 She went out and said to her mother, "What should I ask for?" She replied, "The head of John the baptizer." 25 Immediately she rushed back to the king and requested, "I want you to give me at once the head of John the Baptist on a platter." 26 The king was deeply grieved; yet out of regard for his oaths and for the guests, he did not want to refuse her. 27 Immediately the king sent a soldier of the guard with orders to bring John's head. He went and beheaded him in the prison, 28 brought his head on a platter, and gave it to the girl. Then the girl gave it to her mother. 29 When his disciples heard about it, they came and took his body, and laid it in a tomb.

The Gospel of the Lord

Sermon Part 3

This was certainly not a sweet soup story. The Bible is an exciting book. It tells about what is happening, about the actions of ordinary people, both good and bad. Amos spoke the truth when he warned the people, but they would not listen to him and chased him out of Bethel. Here we heard that when John the Baptist told the truth, they planned to kill him, and King Herod, who was the only one who had the power to say that John could be killed, was tricked by his new wife that Herod had taken from his own brother. A cruel story, but a truth about how cruel people can be to each other, and how dangerous it can be to tell the truth.

"Honesty lasts the longest" that is an expression I learned when I was little, but sometimes it is the lie that wins over the truth. When someone does not want to listen to what is true, they do not investigate, but they chase out, punish or kill those who are the messengers, because they do not like the truth!

Men vi klarer ikke å ta bort sannheten, vi klarer bare å skjule den en stund. Og det blir sagt at den tyske diktatoren som forsøkte å erobre hele Europa i 2. verdenskrig, Adolf Hitler, sa at om du bare forteller en løgn mange nok ganger og det er mange nok som tror på løgner, så blir det en sannhet. En alternativ sannhet, den sannheten vi ønsker skl være sann!

Da jeg studerte sosialantropologi, lærte vi at den som har størst makt, kan definere og bestemme hva som er sant og det har vi sett opp gjennom historien at de med makt kan bestemme hva som skal være sannheten, hva som skal undervises på skolene og hvilke hendelser som skal skjules, begravnes og ikke undersøkes nærmere. Noen vil ikke at sannheten om slaveriet i USA skal undersøkes og offentliggjøres, noen vil ikke vite om sannheten rundt 6. januar! Kirkene har prøvd seg på det mange ganger. Da en forsker i Middelalderen sa at jorden vår ikke var flat, men rund, så tvang de ham til å sverge at han hadde løyet. Men jorden ble ikke flat fordi om kirkens mektige menn var med på å straffe de som sa at den var rund. Vi kan si at vi tror på forskning, men forskerne er også avhengig av informasjon og undersøkelser, derfor har den sannheten som forskningen finner ut, forandret seg etter som de får mer informasjon.

Men bibelen snakker også om hvem og hvordan Gud er og om Jesus som kom for å fortelle oss hva sannhet er. Men vi som er satt til å tolke guds ord er bare mennesker som forsøker å tolke det vi leser og hører. Vi må også være åpne for at vi tar feil av og til, for vi må alltid lete etter mer informasjon. Men en ting er sikkert, vi har ingen garanti om at dersom vi tror på Gud og holder hans bud, så vil det alltid gå oss godt. Ulykker og pandemier og mennesker kan skade oss selv om vi ber Gud om beskyttelse. De som sier at Gud alltid vil beskytte deg mot ondskap dersom du bare tror nok, de sier ikke sannheten. Bibelen er helt klar på det punktet. Mange av profetene ble forfulgt og Jesus ble drept og disiplene og mange kristne måtte være i fengsel og noen måtte bøte med livet i kristendoms forfølgelsene som skjedde etter Jesus og som fremdeles skjer noen steder i verden. Men krigen om sannheten er i full gang. Og det er ikke bare politikk, men det er også snakk om makt og prestisje og ikke minst skam når man oppdager at det man trodde var sant, viste seg å være løgn.

But we cannot take away the truth, we can only hide it for a while. And it is said that the German dictator who tried to conquer all of Europe in World War II, Adolf Hitler, said that if you just tell a lie many enough times and there are enough people who believe the lie, then it will be a truth. An alternative truth, the truth we want to believe!

When I studied social anthropology, we learned that the one who has the most power can define and decide what is true and we have seen that throughout history. Those with power can decide what should be the truth, what should be taught in schools and which incidents that are to be hidden, buried and not investigated further. Some do not want the truth about slavery in the United States to be investigated and published, some do not want to know about the truth around January 6! The churches have tried it many times. When a medieval scientist said that our earth was not flat but round, they forced him to swear that he had lied. But the earth did not flatten because the powerful men of the church helped to punish those who said it was round. We can say that we believe in research, but researchers are also dependent on information and new research, so the truth that the scientist finds out, change when they get more information.

But the Bible talks about who and how God is and about Jesus who came to tell us what truth is. But we who are set to interpret the word of God are only human beings who try to interpret what we read and hear. We must also be open to confess that we make mistakes from time to time, because we must always look for more information. But one thing is certain, we have no guarantee that if we believe in God and keep his commandments, we will always prosper. Accidents and pandemics and people can harm us even if we pray to God for protection. Those who say that God will always protect you from evil if you just believe enough, are not telling the truth. The Bible is quite clear on that point. Many of the prophets were persecuted and Jesus was killed. The disciples and many Christians had to be imprisoned and some had to pay with their lives in the Christian persecutions that happened after Jesus and that are still happening in some parts of the world. But the war for truth is still happening. And it's not just politics, but it's also about power and prestige and not least shame when we discover that what we thought was true, turned out to be a lie.

Skal man da tørre å innrømme at man tok feil? Det er kanskje noe av det vanskeligste vi gjør, å innrømme feil, be om tilgivelse, si unnskyld, og begynne å tro annerledes enn før. Det er bl.a. det som ligger i omvendelse. Å vende om, snu seg bort fra det som viste seg å være feil, usant, løgn og vondt og begynne å gå inn på en ukjent vei mot det som er rett, sant og riktig og godt. Så lenge vi lever her på jorden, vil vi alltid være usikker på om valgene våre er helt rette, men det er derfor Jesus kom for å hjelpe oss. Han vet at vi aldri kan bli skråsikre, for det er så mye informasjon som kommer til oss fra alle kanter hele tiden.

Men vi kan velge og velge på nytt, vi kan forsøke å gå og så snu og gå en annen vei, vi kan bestemme oss for hva vi vil tro på og så justere det etter hvert som vi får mer informasjon. Det er nemlig lov å ta feil, for det er alltid en mulig het til å vende om og tro på evangeliet om at Jesus døde for alle verdens synder og feil og misforståelser og all vår forvirring og tvil og tro og anger og mangel på anger. Kort sagt, Han ofret sitt liv på at vi skulle få lov til å fortsette å være mennesker! Han forventer ikke at vi skal være perfekte, men at vi skal forsøke å tro, selv om vi tviler, forsøke å gjøre godt, selv om vi av og til gjør noen vondt, forsøke å veilede andre selv om vi ikke får det til, forsøke å gå den rette veg selv om vi mange ganger går oss vill.

På norsk skal vi nå synge en sang som handler om at vi er klar over at selv vi som kaller oss kristne ikke har den kjærlighet og varme og omsorg til hverandre som vi burde hatt, for vi er kanskje redde og derfor setter vi opp murer oss imellom. Men vi kan ha den bønne med os hele tiden: Herre gi oss nåde til å tilgi hverandre og oss selv. Og la oss slippe våre stener og rive ned murer, gi oss styrke til å tørre bruke den kjærligheten du gir oss.

Ære være Faderen og Sønnen og Ånden som var og er og blir, en sann Gud fra evighet og til evighet. Amen.

Should we then dare to admit that we were wrong? It is perhaps one of the most difficult things we do, to admit mistakes, to apologize, say: I am sorry, and to start believing differently than before. That is what repentance means. To turn around, turn away from what happened to be wrong, untrue, false and hurtful and start going on an unknown path towards what is right, true and good. As long as we live here on earth, we will always be unsure whether our choices are right, but that is why Jesus came to help us. He knows that we can never be oblique because there is so much information coming to us from all sides all the time.

But we can choose and choose again, we can try to go and then turn around and go another way, we can decide what we want to believe in and then adjust it as we get more information. It is allowed to make mistakes, because there is always a possibility to turn around and believe in the gospel that says that Jesus died for all the sins and mistakes and misunderstandings of the world and all our confusion and doubt and faith and remorse and lack of remorse. In short, He sacrificed His life that we should be allowed to continue to be human! He does not expect us to be perfect, but that we should try to believe, even if we doubt, try to do good, even if we sometimes hurt someone, try to guide others even if we do not succeed. Try to go the right way even if we often get lost.

In the Norwegian service we will now sing a song about us being aware that even we who call ourselves Christians do not have the love and warmth and care for each other that we should have, because we may be afraid and therefore we set up walls between us. But we can have that prayer with us all the time: Lord give us grace to forgive each other and ourselves. And let us drop our stones and tear down walls, give us strength to dare to use the love you give us.

Glory be to the Father and to the Son and to the Holy Spirit as it was in the beginning is now and ever shall be. Amen.

Hymn after the Gospel:

ELW 710 Let Streams of Living Justice